

Komercyjne czyli zwrotne finansowanie działalności gospodarczej

Prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się z koniecznością inwestowania funduszy zarówno na start jak i w sytuacji gdy firma rozwija się. Kapitał, który służy finansowaniu działalności gospodarczej, można podzielić według kryterium jego pochodzenia na własny, rodzinny i obcy.

Gdy własne zasoby nie wystarczą na pokrycie wszystkich kosztów związanych z uruchomieniem i prowadzeniem firmy można sprawdzić oferty pochodzące z takich źródeł, jak:

- Fundusze pożyczkowe
- Fundusz Mikro
- Fundusze poręczeniowe
- Fundusze Venture Capital
- Anioły biznesu

Fundusze pożyczkowe

Fundusze pożyczkowe stanowią alternatywę dla przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania finansowania zewnętrznego. Udzielają pożyczek, które przeznaczone są przede wszystkim dla mikro i małych przedsiębiorców oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą, mających trudności w zdobyciu finansowania komercyjnego (np. kredytu bankowego) z powodu braku wymaganych zabezpieczeń czy historii kredytowej. Fundusze pożyczkowe udzielają pożyczek przeznaczonych na cele związane z podjęciem, prowadzeniem i rozwojem działalności gospodarczej, między innymi na:

- finansowanie inwestycji,
- wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych,
- zakup maszyn i urządzeń,
- rozbudowę, adaptację lub modernizację obiektów produkcyjnych, handlowych, usługowych,
- zakup materiałów i surowców niezbędnych do realizacji założonego przedsięwzięcia gospodarczego.

Udzielane pożyczki skierowane są do mikro i małych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, znajdującym się we wczesnej fazie rozwoju lub w fazie ekspansji, przy czym:

- udzielane pożyczki są oprocentowane nie niżej, niż według stopy referencyjnej, określonej przez Komisję Europejską, opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, obowiązującej w dniu zawarcia umowy o udzieleniu pożyczki,
- pożyczki są udzielane po przeprowadzeniu analizy ryzyka ich niespłacenia i po ustanowieniu należytego zabezpieczenia spłaty,
- maksymalna wysokość pożyczki wynosi 120 000 złotych;
- pożyczki nie są udzielane przedsiębiorcom będącym w trudnej sytuacji, w rozumieniu przepisów Wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

W województwie łódzkim warto zapoznać się z ofertą następujących instytucji:

- Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego S.A.
- Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości
- Fundacja Inkubator

- Fundacja Rozwoju Gminy Żelów
- Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości
- Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
- Piotrkowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości

Pożyczka z funduszu Mikro

O pomoc finansową dla swojej firmy możesz się zwrócić także do funduszu Mikro.

Aby dostać pieniądze na własny biznes, nie musisz opracować formalnego biznesplanu, choć rzecz jasna powinieneś przygotować sobie rzeczowe argumenty, które przekonają przedstawiciela funduszu, że pieniądze są ci niezbędne, a ponadto zostaną właściwie wykorzystane. Musisz natomiast mieć już zarejestrowaną firmę.

Jeżeli zwracasz się do funduszu pierwszy raz, raczej nie możesz liczyć na kwotę wyższą niż 7 tys. zł. Jest to tak zwana pożyczka „na start”. Ale jeżeli spłacisz tę pożyczkę, nic nie stoi na przeszkodzie, abyś uzyskał kolejną. Co istotne, nie potrzebujesz żadnych zabezpieczeń majątkowych, tylko trzech żyrantów.

Za możliwość korzystania z pożyczki ponosisz pewną opłatę, którą spłacasz w ratach, w określonym w umowie czasie, razem z ratami kapitałowymi (można samemu określić jej wysokość). Okres spłaty pożyczki wynosi 12 miesięcy.

Ważne! Ubiegając się o pożyczkę, nie wnosisz żadnej wstępnej opłaty.

Informacje o funduszu Mikro i jego ofercie znajdują na stronie internetowej www.funduszmikro.pl

Fundusze poręczeniowe

Fundusze poręczeń kredytowych, są instytucjami o charakterze non profit.

Głównym zadaniem funduszy poręczeń kredytowych jest ułatwienie przedsiębiorcom oraz osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą dostępu do zewnętrznego finansowania w postaci kredytów bankowych oraz pożyczek na prowadzenie działalności gospodarczej.

Fundusze poręczają zobowiązania finansowe przedsiębiorcom, którzy posiadają zdolność kredytową, nie posiadają natomiast wymaganych przez instytucję finansującą zabezpieczeń.

Poręczenie udzielane przedsiębiorcy stanowi od 50% do 80% kwoty kredytu/pożyczki.

W niektórych przypadkach maksymalna wartość poręczenia jest ograniczona kwotowo.

W zależności od funduszu, poręczeniem mogą być objęte kredyty lub pożyczki przeznaczone między innymi na:

- rozpoczęcie lub rozszerzenie działalności,
- finansowanie inwestycji,
- finansowanie działalności gospodarczej,
- wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych,
- tworzenie nowych miejsc pracy, itp.

Poręczenia spłaty kredytów lub pożyczek przeznaczone są dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw posiadających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym:

- udzielane poręczenia dotyczą kredytów lub pożyczek oprocentowanych nie niżej, niż według stopy referencyjnej, określonej przez Komisję Europejską, opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
- poręczenia są udzielane po przeprowadzeniu analizy ryzyka niespłacenia zaciąganego przez przedsiębiorcę zobowiązania,

- poręczenia są udzielane za wynagrodzeniem uwzględniającym ryzyko niespłacenia zaciąganego przez przedsiębiorcę zobowiązania, koszty administracyjne oraz zwrot na kapitale,
- poręczenia są udzielane w wysokości nie przekraczającej 80% zobowiązania, którego dotyczą; poręczenia nie są udzielane przedsiębiorcom będącym w trudnej sytuacji, w rozumieniu przepisów Wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

W województwie łódzkim warto odwiedzić w tej sprawie takie instytucje jak:

- Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego S.A.
91-300 Kutno ul. Wyszyńskiego 11
tel. 0-24 254-29-51 fax. 0-24 253-75-94 e-mail: arrk@plocman.pl
- Fundusz Poręczeń Kredytowych dla MSP
90-002 Łódź ul. Tuwima 22/26
tel. 0-42 632-18-92 fax. 0-42 633-07-63 e-mail: larr@mazurek.man.lodz.pl
- Fundacja Rozwoju Gminy Żelów
97-425 Żelów ul. Mickiewicza 4
tel. 0-44 634-10-14/06 fax. 0-44 634-10-14 e-mail: frqz@pt.onet.pl
- Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
90-002 Łódź, ul. Tuwima 22/26
tel. (48 42) 664 30 40 fax (48 42) 664 37 50 e-mail: larr@lodz.pl
- Fundacja "Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości"
97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Warszawska 119
tel. (0-44) 723 76 08 fax.(0-44) 723 68 78
- Fundacja Inkubator
Łódź, ul. Piotrkowska 114
tel. 0-42 633-16-55 fax. 042 633 87 13 www.inkubator.org.pl

Pełna lista instytucji zrzeszonych w Krajowym Systemie Usług na stronie www.parp.gov.pl .

Fundusze Venture Capital

Venture Capital jest najczęściej określany jako kapitał ryzyka, kapitał podwyższonego ryzyka, kapitał inwestowany w ryzykowne transakcje, a nawet kapitał spekulacyjny. Służy głównie finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw w początkowych fazach ich rozwoju.

Kapitał własny wnoszony na ograniczony okres przez inwestorów zewnętrznych do małych i średnich przedsiębiorstw dysponujących innowacyjnym produktem, metodą produkcji bądź usługą, które nie zostały jeszcze zweryfikowane przez rynek, a więc stwarzają wysokie ryzyko niepowodzenia inwestycji, ale jednocześnie w przypadku sukcesu przedsięwzięcia, wspomaganego z zarządzaniu przez inwestorów, zapewniają znaczący przyrost wartości zainwestowanego kapitału, który jest realizowany przez sprzedaż udziałów.

Według Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych (PSIK) Venture Capital to kapitał finansujący przedsiębiorstwa we wczesnych fazach funkcjonowania (zasiew, start) lub fazie ekspansji, który służy uruchomieniu spółki lub jej ekspansji.

W Stanach Zjednoczonych istnieje węższe pojęcie Venture Capital, które określa je jako inwestycje w przedsiębiorstwa, które wprowadzają na rynek nowe rozwiązania technologiczne w wielu dziedzinach gospodarki. W Europie mówi się o finansowaniu wszystkich etapów przedsiębiorstwa oraz finansowaniu różnych procesów restrukturyzacyjnych oraz przekształceń własnościowych.

Kapitał ryzyka

Finansowanie za pomocą Venture Capital wiąże się z większym ryzykiem, ale dochodzą do tego cechy, które traktowane tylko kompleksowo pokazują w pełni jego istotę. Każda inwestycja obciążona wysokim ryzykiem znajdzie inwestora, jeśli istnieje szansa osiągnięcia ponadprzeciętnego dochodu. Zysk jest wynagrodzeniem za to ryzyko, dlatego nie należy traktować Venture Capital jako kapitału spekulacyjnego. Zysk jest kalkulowany i nie ma tutaj do czynienia z przedsięwzięciami przynoszącymi nielegalne dochody.

Pomoc menedżerska

Kolejną cechą integralną jest pomoc menedżerska, jaką otrzymuje przedsiębiorstwo od inwestora. Fundusz Venture Capital aktywnie uczestniczy w działalności przedsiębiorstwa, dzięki temu ma wpływ na realizację swojego dochodu. Oprócz dostarczonego kapitału, przedsiębiorca zyskuje know-how w zakresie zarządzania. Rola Venture Capital może ograniczać się do doradztwa strategicznego, ale również przybrać formę pełnego przejęcia kierowania przedsiębiorstwem. Dla samego przedsiębiorcy oznacza to z jednej strony utratę kontroli nad przedsiębiorstwem, ale z drugiej strony zyskuje on wykwalifikowaną kadrę. Zarządzający funduszami Venture Capital to wysokiej jakości specjaliści z dziedzin zarządzania, finansów, marketingu, sprzedaży, prawa. Ich pomoc przy bieżącej działalności zbliża do osiągnięcia sukcesu i założonych celów. Przedsiębiorca może liczyć na fachową pomoc również w tych gorszych okresach działalności. Inwestorzy Venture Capital mają szerokie kontakty w biznesie, instytucjach finansowych, w firmach doradczych oraz prawnych. To rezultat wieloletniego doświadczenia przy zrealizowanych inwestycjach oraz ciągłej analizy projektów inwestycyjnych. Venture Capital najczęściej obejmują pakiety udziałowe mniejszościowe, dzięki temu mają wpływ na funkcjonowanie firmy, ale nie przejmują na siebie całego ryzyka działalności. Dla przedsiębiorcy korzyścią jest to przeniesienie ryzyka, a utrata części udziałów jest pewnego rodzaju zabezpieczeniem. Venture Capital staje się współwłaścicielem, a więc ma taki sam cel jak przedsiębiorca: rozwinąć firmę oraz zyskać na wzroście jej wartości. Współpraca inwestora z przedsiębiorcą oparta jest więc na zasadach partnerskich.

Długi okres współpracy

Venture Capital to kapitał długoterminowy. Inwestor pozostaje w spółce zwykle od 3 do 7 lat (w Stanach Zjednoczonych od 5 do 10 lat). Wynika to z czasu, jaki potrzebny jest na rozwój przedsiębiorstwa. Dla inwestorów jest to rodzaj nieelastycznej lokaty. Obejmując udziały, środki finansowe są zamrożone. Venture Capital rezygnuje z bieżących zysków. Wszystko po to, aby stworzyć możliwość osiągnięcia szybkiego wzrostu wartości firmy.

Wymagania Venture Capital różnią się w zależności od stadium rozwoju przedsiębiorstwa. W praktyce najbardziej ryzykowne są te na wczesnych etapach rozwoju. Po kilku latach współpracy następuje dezinvestycja, czyli wyjście inwestora z przedsiębiorstwa. Fundusz Venture Capital już w momencie wejścia do spółki zakłada z niej wyjście. Celem nie jest bycie jej właścicielem, ale realizacja zysku w momencie sprzedaży udziałów. Taki proces najczęściej

następuje poprzez wyprowadzenie spółki na giełdę bądź przez odsprzedanie udziałów właścicielom lub innym podmiotom (np. inwestorowi branżowemu).

Wymagania Venture capital

Venture Capital inwestują w przedsiębiorstwa, z którymi wiążą nadzieje na szybki rozwój i wysoki dochód na koniec inwestycji. Ważny jest więc nie tylko sam produkt, ale sama koncepcja przedsięwzięcia (czyli produkt, rynek docelowy i sam przedsiębiorca). Niestosownie istnieje opinia, że Venture Capital inwestują tylko w te przedsiębiorstwa z branży hi-tech. Inwestor wybiera te przedsięwzięcia, które proponują innowacje produktowe, produkcyjne czy rynkowe. Stąd coraz częściej pojawiają się inwestycje w low-tech (niższe zaawansowane technologie) bądź no-tech (dziedziny niepowiązane z techniką i technologią).

Inwestycje obciążone wysokim ryzykiem mogą być finansowane kapitałem wewnętrznym lub zewnętrznym. Kredyty bankowe, jako zewnętrzne finansowanie długiem, nie są jednak dostępne dla firm, które planują ryzykowne przedsięwzięcia. Często jest to etap opracowania prototypu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu, usługi lub stosowania nowej technologii. Instytucje finansowe nie są w stanie zaakceptować tak wysokiego ryzyka. Często też są to firmy młode albo

dopiero powstające, stąd nie mogą pochwalić się zdolnością kredytową. Kredyt bankowy jest więc całkowicie niedostępnym finansowaniem działalności. Dla przedsiębiorstw dopiero zakładanych, wewnętrzne finansowanie własne jest również ograniczone. Przedsiębiorcom brakuje środków finansowych na przeprowadzenie przedsięwzięcia. Jedynym finansowaniem może być zewnętrzne finansowanie własne w postaci Venture Capital lub inwestora indywidualnego (zwanego aniołem biznesu).

Fundusze Venture Capital to m.in. (aktualne na dzień 30.09.2008):

AIB WBK Fund Management - www.aibwbk.pl

ARGUS Capital International Limited - <http://www.arguscapitalgroup.com/>

Baring Private Equity Partners (Poland) - www.bcpe.com

bmp Polska Sp. z o.o. - <http://www.bmp.com/>

CARESBAC-Polska - www.seaf.com

Copernicus Capital Partners - <http://www.copernicus-capital.com/>

DBG Eastern Europe (Polska) - www.dbgee.com

Dresdner Kleinwort Capital - <http://www.dresdnerkleinwort.com/>

Górnośląski Fundusz Restrukturyzacyjny S.A. – www.qfr.com.pl

HALS Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. – www.hals.pl

Innova Capital - <http://www.innovacap.com/>

Krakowskie Centrum Inwestycyjne SA - <http://www.kci.pl/>

MCI Management SA - <http://www.mci.pl/>

Raiffeisen Private Equity Management - www.rpem.pl

Regionalne Fundusze Inwestycyjne – www.rfi.pl

Trinity Management Sp. z o.o. - <http://www.trinity.com.pl/>

Anioły biznesu

Anioł Biznesu (ang. Business Angel) to inwestor prywatny, który własne nadwyżki finansowe lokuje w nowe, dobrze rokujące firmy, które dzięki zastrzykowi kapitałowemu mogą szybko (w ciągu 2-4 lat) rozwinąć skrzydła, dając inwestorowi wysoki wzrost wartości jego udziałów.

Anioły Biznesu to przeważnie:

- zamożne osoby prywatne, wspierające przedsiębiorców finansowo i merytorycznie, ze skłonnością do inwestowania w tych obszarach, w które inni obawiają się wkraczać,
- oczekujące w zamian za swoje pieniądze udziałów w przedsięwzięciu, oraz możliwości wpływania na strategiczne decyzje firmy, w którą inwestują.

Tabela przedstawiająca porównanie dwóch form inwestowania w przedsiębiorstwo:

	Venture Capital	Anioły biznesu
Forma działalności	Inwestor instytucjonalny, działający w formie swoistego przedsiębiorstwa, zarządzający nie swoimi pieniędzmi.	Inwestor prywatny, który inwestuje własne pieniądze (oszczędności). Zazwyczaj anonimowy.
Twoja prezentacja przedsięwzięcia	Fundusze Venture otrzymują wiele biznes planów od przedsiębiorców. Zadaniem przedsiębiorcy jest tak przedstawić swoje przedsięwzięcie, aby zachęcić inwestora Venture do swojego projektu. Należy pokazać ile, jak szybko można zarobić oraz kiedy będzie można wyjść z inwestycji.	Spotkania z nimi nie mają charakteru aż tak sformalizowanego. Podobnie następuje prezentacja pomysłu, negocjacje warunków współpracy, jednak nie obowiązuje tak ścisła procedura jak w przypadku Venture Capital.
Konsekwencje inwestycji	Koncentracja stricte na ocenie przedsięwzięć. Trudnym elementem jest sztywne podejście do tego jak powinna być skonstruowana transakcja oraz dezinwestycja.	Prywatni inwestorzy wierzą w przedsiębiorcę i inwestują w niego jako osobę.
Ustalanie celów	Inwestorzy Venture zainteresowani są głównie wcześniejszymi sukcesami finansowymi przedsiębiorcy. Zarządzają cudzymi pieniędzmi, zatem zależy im na osiągnięciu jak najwyższej stopy zwrotu.	Aniołowie Biznesu często inwestują w przedsiębiorstwa nie koniecznie z powodów finansowych. Czasami wynika to z potrzeby wniesienia swojego wkładu w osiągnięcie sukcesu przez przedsiębiorstwo, potrzeby bycia mentorem, czy przeżycia ponownie swoich sukcesów z przeszłości.
Wielkość inwestycji	Fundusze Venture posiadają zdecydowanie większe możliwości finansowe. Ich portfel spółek jest zazwyczaj bogaty. Venture Capital nie należy ubiegać się o większy kapitał niż aktualnie potrzeba. Fundusze posiadają znaczne środki i jeśli przedsięwzięcie osiągnie sukces, na pewno drugi raz łatwiej będzie zdobyć kapitał i po niższej cenie	W przypadku Aniołów Biznesu inwestycje są znacznie mniejsze. Ponad to Business Angels inwestują nie tylko w Twoje przedsiębiorstwo, dlatego są mniej skłonni, aby dokapitalizowywać firmę w większym zakresie niż przewidywał początkowy projekt. Z kolei w przypadku Aniołów lepiej podać swoje maksymalne potrzeby finansowe

Opracowanie: Bartłomiej Babczyński

Literatura:

www.polban.pl

www.funduszmikro.pl

www.parp.gov.pl

www.wikipedia.pl